

ZPRÁVA O ČINNOSTI EVROPSKÉHO HNUTÍ V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2001

Výkonný výbor se sešel v tomto roce 3x.

V roce 2001 byly Evropským hnutím realizovány 3 projekty a to:

- **Projekt MALE PHARE s názvem Strukturovaný dialog se studenty o integraci národního státu do nadnárodních struktur EU** - z Evropské delegace
- **Projekt Česká regionální média a EU** - z Ministerstva zahraničních věcí
- **Projekt s Občany o EU** - z Ministerstva zahraničních věcí

1) Evropské hnutí v ČR se podílelo na kampani „30 DNÍ PRO OBČANSKÝ SEKTOR“ s tématem EU, seznamte se, prosím; Byl to společný projekt s ICN, pod záštitou Ramiro Cibriana, vedoucího Delegace Evropské komise v ČR. Tento projekt probíhal od 1. února do 2. března 2001. Koordinátorem kampaně byl Spiralis, o.s. . Během kampaně se uskutečnilo 551 akcí. Mediálními partnery byl Český rozhlas a Ministerstvo financí Letenská 15 118 10 Praha 1 Dnes. Výběrový monitoring firmy Newton IT zaznamenal 6473 mediálních výstupů.

Cílem kampaně bylo:

- 1) vymezit roli občanských iniciativ jako „zprostředkovatelů“ či „komunikátorů“ dílčích evropských témat, jež ovlivňují každodenní život občana (otázky zdravotnictví, vzdělávání, politiky zaměstnanosti apod.),
- 2) podpořit vzájemnou spolupráci neziskových organizací,
- 3) podpořit spolupráci neziskových organizací, místních samospráv a již existujících evropských informačních struktur.

Byla zřízena např. telefonní infolinka, která sloužila jak k přímým odpovědím na dotazy veřejnosti o problematice EU, tak k propagaci dostupných informačních zdrojů a center (Informačního centra Evropské unie, Evropských dokumentačních středisek, Euro info center, příslušných odborů ústředních orgánů státní správy apod.). Téměř 4000 uskutečněných telefonátů lze rozdělit do tří skupin dotazů:

- 1) dotazy k fiktivní informaci uvedené na plakátě kampaně,
- 2) všeobecné dotazy k EU,
- 3) konkrétně cílené dotazy hledající specifický informační zdroj.

Internetové stránky **www.30dni.cz** jsou v provozu od 25. ledna 2001. Jsou průběžně aktualizovány a stále slouží jako informační zdroj o kampani a materiálech zveřejněných v jejím průběhu. Do 6. března 2001 bylo zaznamenáno 2326 přístupů na tento server (průměrně 70 přístupů denně). 73 % přístupů bylo vedeno z domény cz (Česká republika), ostatní pocházely z domén evropských zemí (Belgie, Finsko, Francie, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Švédsko, Velká Británie), ale i z USA, Kanady, Nového Zélandu, kuriózně i z Japonska, Kambodže, Americké Samoy.

Kampaň byla oficiálně zahájena **1. února 2001** celonárodní **tiskovou konferencí** v Senátu ČR, na kterou navazovala regionální setkání s médii a tiskové konference jednotlivých organizací..

Kampaň byla zakončena **mezinárodním diskusním fórem „Občanské organizace ve společné Evropě“ (Senát PČR, Praha, 1. - 2. března 2001)**, dvoudenním jednáním pracovníků neziskového sektoru z ČR a ze zahraničí s pracovníky státní správy a samosprávy, zástupci ambasad, podnikateli, poslanci a senátory, osobnostmi veřejného života, zainteresovanou veřejností a médii. Organizátorem fóra bylo občanské sdružení Spiralis. Setkání se konalo pod záštitou senátorky Zuzany Roithové, jednání zahájili předseda Senátu PČR Petr Pithart a vedoucí Delegace Evropské komise v ČR Ramiro Cibrián. Fóra se zúčastnilo celkem 170 hostů.

Panelové diskuse v rámci mezinárodního diskusního fóra otevřely dvě aktuální témata:

- role občanských organizací a jejich budoucnost v evropských souvislostech,
- komunitní rozvoj v novém českém regionálním uspořádání a evropská zkušenost.

Jednalo se o postavení a úkolech neziskových organizací před vstupem ČR do Evropské unie i o překážkách, které brání jejich naplnění. V diskusích se prolínala obecná stanoviska filozofická a etická s názory a konkrétními postřehy vycházejícími ze zcela nových zkušeností, které přináší reforma veřejné správy. Ve čtyřech pracovních skupinách se jednalo o dobrovolnictví, o propagaci neziskového sektoru, o spolupráci občanských iniciativ a veřejné správy a o možnostech zapojování občanů do veřejného života.

2) Dále byl realizován projekt Regionální média a EU

Projekt probíhal v období od 7.11. 2000 do 10.12. 2001. Jeho cílem bylo motivovat regionální novináře, aby v budoucnu informovali čtenáře o problematice související se vstupem ČR do EU formou jednoduchých, dobře čitelných článků na zajímavá témata. Aktivita se v průběhu projektu přizpůsobovaly skutečným podmínkám a vycházely ze zjištěných potřeb pracovníků médií.

V první polovině projektu byly uspořádány semináře, jejichž cílem bylo poskytnout regionálním novinářům přitažlivou formou informace o Evropské unii a motivovat je, aby získané informace dále šířili prostřednictvím regionálních redakcí a tisku směrem k široké veřejnosti v regionech České republiky. V úvodní části programu každého semináře byl vyhrazen prostor pro seznámení s Evropskou unií interaktivní formou prostřednictvím vědomostního testu. Test byl vyhodnocen lektorem a byla věnována pozornost nejčastějším chybám. Následoval rozbor monitoringu tisku s následným hodnocením nepřesností. V další části programu byla probírána tematika „Neziskové organizace – oblastní partneři v informování o EU“, včetně informací o snadno přístupných zdrojích zpráv z Evropské unie v ČR. Program semináře končil závěrečnou diskusí se zpravodajem působícím v Bruselu.

V druhé části projektu byla uspořádána zahraniční cesta vybrané skupinky novinářů do Štrasburku (Francie). Jejím cílem bylo umožnit pěti regionálním novinářům

navštívit jedno z hlavních středisek EU, seznámit se s prostředím a činností evropských institucí. Bylo využito synergického efektu v naplňování zahraniční cesty společně se studenty středních škol, v rámci dalšího projektu EH „Strukturovaný dialog se studenty středních škol o Evropské unii“ z celé ČR. K vytipování regionálních novinářů by osloveny redakce Mladá fronta Dnes a Deníky Bohemia. Cesty se zúčastnili novináři z těchto regionálních redakcí Karlovarské noviny, Kutnohorský deník, Listy Strakonicka, MF dnes Olomouc, Plzeňský deník. Program byl rozvržen do čtyř dnů v termínu: 12. – 16.11. 2001. Zahraniční cesta byla hodnocena velmi pozitivně. Novináři plně využili možností rozhovorů se studenty a získali velké množství informací, které využijí ve své budoucí práci.

Cílem zahraniční cesty do Štrasburku (Francie) bylo umožnit pěti regionálním novinářům navštívit jedno z hlavních středisek EU, seznámit se s prostředím a činností evropských institucí. Zahraniční cesta byla zorganizována společně se skupinou studentů středních škol (projekt „Strukturovaný dialog se studenty středních škol o Evropské unii“) z celé ČR, kteří vyhráli v soutěžním kvizu o EU.

Cíl projektu se podařilo naplnit. Hlavní myšlenkou bylo motivovat regionální novináře, aby v budoucnu informovali čtenáře o problematice související se vstupem ČR do EU formou jednoduchých, dobře čitelných článků na zajímavá témata. Proto bylo využito synergického efektu v naplňování zahraniční cesty společně se studenty středních škol, kteří mají téma EU jako koníčka. Novináři plně využili možností rozhovorů se studenty. Za specifické hodnocení cesty se dají považovat články, které vyšly v regionálním tisku ihned po návratu ze Štrasburku

Zahraniční cesta byla hodnocena velmi pozitivně. Novináři získali velké množství informací, které využijí ve své budoucí práci.

3) Strukturovaný dialog se studenty o EU na téma "Integrace národního státu do nadnárodních struktur EU" s podtextem:

Nepřeceňujme drobné ztráty a nepřehlížejme významné souvislosti.

Projekt probíhal během celého roku 2001.

Naším úkolem bylo přispět k veřejné diskusi nejen o našem vstupu do EU, ale také o budoucí podobě Unie. Rozhodli jsme, že cílovou skupinou budou studenti gymnázií, kteří jsou intelektuálním potenciálem příští generace. Té generace, která větší část svého života prožije již uvnitř sjednocené Evropy. Osobním dopisem předsedkyně Evropského hnutí v ČR byla vyzvána k soutěži všechna gymnázia v ČR ze všech regionů.

Naše strategie se opírala o to, že sjednocená Evropa není jen hospodářským ale především společenským projektem. V ČR odborná veřejnost, politici i média spoluvytvářejí příliš jednostranný obraz integračního procesu, v němž je jen málo prostoru pro nalézání prapůvodních souvislostí a motivů a v němž téměř zaniká původní a základní cíl. Tím je dobrovolné sdílení určitých hodnot.

Definovali jsme proto obsah i formu dialogu se studenty tak, aby bylo možné společně odhalovat tyto tváře integračního procesu. Vyšli jsme z přesvědčení, že

podstatou EU není jen bezcelní společný trh sám o sobě, ale také prostor vyžadující sdílení společných pravidel. Dobrovolně přijatých, nikoli vnucených. Jejich dodržování a rozvíjení závisí i na míře ztotožnění se s nimi. Proto je důležité rozpoznat, na jakých hodnotách staví svá pravidla EU a zda se liší od našich postojů. Ví ale naše veřejnost, z jakých postojů bude vycházet naše budoucí elita, která již bude součástí sjednocené Evropy? Čím se liší v postojích od naší generace, která má dnes pravomoc o jejich budoucnosti rozhodovat? Tito mladí lidé, kteří vyrůstají již 10 let v demokratickém prostředí, dosud neměli příležitost své názory na budoucnost reprezentativně konfrontovat.

Hledali jsme takovou formu dialogu, která by byla přitažlivá a vzbudila zájem ke samostudiu. Tedy, aby studenti teprve na základě určitých znalostí formulovali své názory. Zvolili jsme formu dvojitého internetového dotazníku on line. Jeho první částí byl znalostní test koncipovaný jako soutěž jednotlivců i škol a to nejen v rámci republiky ale také v rámci regionů. Druhou částí byl dotazník sociologického šetření vypracovaný ve spolupráci se sociology z renomované mezinárodní Gallup Organization. Datum soutěže byl zvolen symbolicky na Den Evropy.

Do soutěže se přihlásilo ze 400 oslovených gymnázií 101 gymnázií. Ředitelé škol určili podle našich pokynů kontaktní osobu - učitele, který převzal zodpovědnost za organizaci soutěže na škole na Den Evropy a za dodržení podmínek soutěže ze strany soutěžících. Pracovní tým členů a přátel Evropského hnutí v ČR provedl školení učitelů v rámci celorepublikového semináře, který se konal v Senátu PČR dne 13.4.01.

Realizační tým se obrátil při přípravě otázek pro studenty na vysokoškolské učitele a studenty z různých škol, které koordinoval Mgr. Karel Vít z fakulty Evropských studií z Univerzity Hradec Králové (uskutečnilo se celkem 15 pracovních seminářů). Výsledkem těchto seminářů bylo nejen sestavení dotazníků, ale též vypracování lexicon of key terms. Tento dokument byl později rozšířen o zdůvodnění správných odpovědí a stal se výukovým materiálem pro aktivisty Evropského hnutí v ČR, kteří pořádali besedy se studenty na školách o výsledcích soutěže. V květnu a červnu se uskutečnilo 64 besed na gymnáziích, které se zúčastnily soutěže.

Na Den Evropy se v 8,00 hodin elektronickou poštou dozvěděli dohlížející učitelé na všech soutěžících školách přístupové heslo pro vstup do dotazníku. Na vyplnění dotazníku bylo určeno jednotně 60 minut. (Pro několik škol, které neměly dostatečné počítačové vybavení byly zajištěny dotazníky v tištěné podobě při stejných soutěžních podmínkách).

První - soutěžní část internetového dotazníku měla 27 otázek s nabídkou ze tří možných odpovědí. Správná byla vždy jen jedna odpověď.

Druhá - sociologická část měla 15 otázek. Studentům byly nabídnuty různé varianty odpovědí, které odpovídaly různým názorům a postojům na správu věcí veřejných jak uvnitř národního státu, tak v rámci EU. (V příloze č. 1 jsou nejdůležitější otázky a odpovědi opatřené odborným komentářem.)

Soutěže při splnění všech kritérií se zúčastnilo 1314 studentů ze 78 gymnázií. Zastoupeny byly všechny regiony.

Komentovaná zpráva o výsledcích šetření potvrdila jak správnost metodiky, tak přinesla cenné informace o znalostech a postojích studentů gymnázií. Výsledky jak znalostního testu, tak sociologického šetření opatřené kvalifikovaným komentářem byly rozeslány studentům, jejich pedagogům, našim členům Evropského hnutí a dále

desítkám dalších odborníků, politologů i politiků. I tyto vybrané komentáře jsou obsaženy v tomto sborníku. Jsou mezi nimi především odpovědi na formulované otázky, ke kterým výsledky šetření inspirovaly. Na tomto místě však musím přiznat, že nás překvapilo, jak malý zájem vyjádřila česká odborná (zejména univerzitní) obec tím, že na výzvu k diskusi reagovala velmi sporadicky. I tento fakt je nicméně vyjádřením situace, která diskusi o EU v naší zemi charakterizuje. Nezáměr z řad odborníků samozřejmě nikterak nesnižuje hodnotu reakcí těch, kteří na výzvu Evropského hnutí reagovali a přispěli tak k polemice.

Do 64 škol se rozjelo 30 aktivistů Evropského hnutí v ČR vedle vysokoškolských studentů se besed zúčastnili 4 senátoři Parlamentu ČR. Besed se zúčastnili nejen soutěžící studenti, ale často i větší část učitelského sboru. Některé školy vzbudily zájem regionálních médií.

Hlavní odměnou pro vítěze soutěžní části dotazníku byl autobusový zájezd do Štrasburku ve dnech 13.11 - 15.11.01. Současně tento zájezd umožnil studentům seznámit se s fungováním evropských institucí. Před odjezdem z Prahy byli studenti a zástupci regionálních médií, kteří se zájezdu také zúčastnili, přijati velvyslancem Francouzské republiky v ČR panem J. E. Philippe Coste v prostorách velvyslanectví, kde proběhla velmi úspěšná neformální diskuse. Do Štrasburku odjelo 48 účastníků, z toho dva senátoři, pět organizátorů, tlumočnice a 5 regionálních novinářů a 36 studentů.

Ve Štrasburku při návštěvě Evropského parlamentu studenti diskutovali s poslanci a experty, kteří jsou současně též členy mezinárodního evropského hnutí. Další setkání byla u Evropského soudu pro lidská práva a dále v Radě Evropy. Další setkání byla se členy francouzské pobočky Mladých federalistů, členů Mezinárodního evropského hnutí a setkali se též se zástupci Rady Alsaska, která se podílela na financování. Do programu byla samozřejmě zařazena také prohlídka města Štrasburku a návštěva vinné oblasti Klipfel s ochutnávkou vína pro zletilé účastníky. Uskutečnění tohoto zájezdu bylo velmi náročné na organizační provedení, ale hlavně na finanční zajištění (cesta, ubytování, stravování), které nebylo v původním plánu projektu. Evropského hnutí v ČR však nakonec získalo podporu sponzorů. Zdařila se také spolupráce se zástupci ČR v evropských institucích.

Závěrečná konference proběhla 26.11.01. Jejím cílem bylo konfrontovat výsledky strukturovaného dialogu nejen se studenty ale též učiteli, odborníky, politology a politiky. Celkem bylo přítomno 120 účastníků. Konferenci simultánně překládanou do angličtiny zahájil velvyslanec Evropské komise Ramiro Cibrian a předseda Výboru pro evropskou integraci Senátu PČR Jiří Skalický. V prvním bloku konference zazněly odborné referáty Petra Pitharta, předsedy Senátu PČR a dalších politiků a sociologů. Jako host vystoupil Roger Palmer, britský odborník na evropské záležitosti.

V druhé části zazněly příspěvky studentů, kteří vyjadřovali a obhajovali své postoje k problematice evropské integrace a referovali o své osobní zkušenosti z návštěvy institucí ve Štrasburku.

V odpoledním bloku proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů. Vyhlášení proběhlo v těchto kategoriích:

V kategorii vítězných škol jsme odměnili nejlepší za NUTS 2 a ČR podle následujících kritérií: podle průměrného počtu získaných bodů; podle počtu účastníků se studentů a za další aktivity (hodnotilo se, jak škola informovala

média o své účasti v tomto projektu a další aktivity v souvislosti s problematikou evropské integrace - otevření Kabinetu evropských studií...);

V kategorii jednotlivců jsme vyhodnotili vítěze podle počtu získaných bodů jak za jednotlivé NUTS 2 a vyhlásili jsme absolutní vítěze za v celou ČR.

Úspěšní řešitelé byli odměněni diplomy a CD s hudebními nahrávkami.

Každá škola obdržela pamětní list s podpisem velvyslance Evropské delegace Ramiro Cibrianem a předsedkyně Evropského hnutí v ČR Zuzany Roithové a hudební CD.

(Hudební nosiče pro studenty a školy v hodnotě 100 tis. korun darovala firma Popron a.s.)

K tomuto projektu je vydáván sborník, který obsahuje úvodní slovo předsedkyně Evropského hnutí v ČR Zuzany Roithové, informaci o Evropském hnutí v ČR a jeho činnosti, fotodokumentaci k projektu, základní výsledky znalostního testu a sociologického šetření, rozšířené výsledky znalostního testu a sociologického šetření, komentáře, které zazněly na závěrečné konferenci a texty k sociologickému šetření a faktografické části.

Sborník je vydán v počtu 1500 kusů a je rozeslán na gymnázia a různá místa v ČR.

Projekt „Strukturovaný dialog“ zajisté splnil svůj účel, neboť dospěl k statisticky relevantním datům o postojích této části mladé generace k integraci do Evropské unie. Dále se mu podařilo přispět do diskuse o kontroverzních politických, sociologických a kulturních tématech, která vstup do EU charakterizují. Jak dokládá ohlas a zájem o celý projekt mezi studenty, podařilo se nám nalézt vhodnou formu, jak výše uvedená témata přiblížit konkrétní cílové skupině. Splnění tohoto cíle bylo uskutečněno především díky účasti odborníků, ale i díky námi vyvolané aktivitě samotných studentů.

Upřímné poděkování a ocenění patří všem, kteří se na projektu podíleli. Jsou to jak studenti a jejich učitelé, tak členové EH v ČR, členové JEF, odborníci, S9 Company a Francouzské velvyslanectví v Praze .

Zvláštní poděkování patří našim sponzorům, bez nichž by nebylo možné uskutečnit zájezd studentů do Štrasburku, ani splnit náročné podmínky poloviční spoluúčasti při financování (projektu). Jsou to především Gallup Organization, Regionální rada Alsaska, Popron, Cestovní kancelář Fischer, Rotary klub Praha a Moon Face.

Všechny výstupy k tomuto projektu jsou uveřejněny také na internetových stránkách Evropského hnutí v ČR - www.europeanmovement.cz.

4) O činnosti Regionálního klubu Evropského hnutí Brno za r. 2001.

V únoru 2001 z podnětu p.Chába bylo navázáno spojení s Rakouským EH ve věci akce Tour bus pod názvem „**Project Enlarging European Awareness**“, pořádané organizacemi Europazentrum Wien, Europäische bewegung Österreich, Europäische Föderalistische Bewegung a Junge Europäische Föderalisten. Akce ,která měla

formu putovní výstavy, byla zahájena ve Vídni 30. března 2001 ve Vídeňském Euroinfocentru

Zahájení akce se za Regionální klub zúčastnil p. Mašek, za účelem zjištění technického provedení akce a způsobu přípravy v Brně. Tam byla získána trojjazyčná brožura, kterou s sebou tým veze. Pro zastávku v Brně byl pořízen její překlad do češtiny a brožurka byla rozdávána. Zastávka rakouského týmu se v Brně uskutečnila v sobotu 26.05.2001 od 15,00 do 17,00. Před příjezdem – od 13,00 do 15,00 proběhla v zasedací místnosti Městské Části Brno – střed diskuse, které se zúčastnili vesměs členové Klubu a JEF.

Od 12. ledna do 11. dubna RK pomáhal zajišťovat účast škol na akci **Strukturovaný dialog škol**.

Ve věci právního zakotvení existence Regionálních klubů vytvořil Regionální klub Brno v průběhu roku návrh na **změnu stanov EH**. Návrh byl nejprve diskutován mezi brněnskými členy EH, v květnu byl rozeslán členům výk. výboru a zveřejněn na WW stránkách EH. Konečné znění upraveno na generálním shromáždění dne 10.12., kde byl návrh ve znění připomínek přijat.

V měsíci září a říjnu byl připraven Návrh Brněnského regionálního klubu EH ČR „**připojení se k Rakouskému projektu „Enlarging European Awareness“**“. S pokračováním tohoto projektu IEM počítá. 3.1. jsme odeslali p. Agathonosovi žádost o kontakt pro přípravu. Zatím bez odezvy.

V r. 2001 se výbor klubu sešel celkem 22x, členská schůze se konala 3x. Klub měl v r. 2001 14 registrovaných členů.

5) nerealizované projekty

Polský projekt Eurobus: plánovaná účast na nadnárodním projektu Polsko-lotyško-českém nerealizována

Polský projekt „To Write and Speak about Europe“, říjen + listopad 2001, naše účast odřeknuta, časově kolidoval se závěrem našeho projektu.

6) další akce:

Na Den Evropy – proběhla **prezentace EH ČR v Českém rozhlasu**, Radiožurnál

- 29.5.2001 Mgr. Blanka Muralová připravila přednášku na téma „**Evropa po Nice**“, pro Hradeckou kulturní a vzdělávací společnost

- Na jednání VV 13.6.01 bylo přijato **Usnesení VV k ústavnímu zákonu o referendu** ke vstupu ČR do EU, se kterým byli seznámeni poslanci a senátoři Parlamentu ČR a bylo dáno k dispozici ČTK.

- 19. - 20.6. se zástupci Evropského hnutí v ČR zúčastnili na Dvoudenní konferenci „**Neziskové organizace a Evropská Unie**“; spoluorganizátor ICN, Černínský palác

- 19.6. – proběhla **tisková konference** (k aktuální akci a dalším projektům EH ČR a ICN)

-15.12.02 Generální shromáždění dovolilo členy do VV a hospodáře, dále byly přijaty změny ve stanovách v souvislosti s činností regionálních klubů. V druhé části shromáždění proběhla **konference** na téma **Charta základních práv EU** a toto shromáždění se vyslovilo pro to, aby se Charta základních práv stala součástí Evropské ústavy.

7) k další činnosti

-Na základě zpracovaného auditu účetnictví Ing. Jaromírem Adamcem byla vypracována **zpráva revizní komise**, která se ztotožnila se závěry auditora, že účetní záznamy společnosti byly v podstatných aspektech v souladu s platnými zákonnými předpisy. Dále bylo vysloveno doporučení vytvořit vnitřní směrnice pro danou účetní jednotku.

- K 31.12.2001 má Evropského hnutí v ČR **78 individuálních členů a 28 kolektivních členů.**

- Do MEHu byl zaplacen **členský příspěvek** ve výši 1700 EURO.

- Byl podán návrh na **pokračování projektu Strukturovaný dialog se studenty středních škol** na Evropskou delegaci. Výsledek žádosti zatím není znám.

Se společností S9Company byla uzavřena **smlouva o získávání sponzorů** pro činnost Evropského hnutí v ČR .